

Onverwachte jazzimprovisaties in Gronings landschap

Van onze verslaggever
Wim Bossema

GARNWERD Natuurlijk gaat het bij de jaarlijkse Zomer Jazz Fietstour langs Groningse kerken om meer dan de muziek. De woeste wolkenpartijen boven door schelle zon beschenen weiden – wonderlijk hielden de plensbuien zaterdagmiddag een paar uur pauze – geven een bijzondere lading aan de muziek. Net als de podia in oude kerkjes en boerenschuren.

Naast het eenvoudige kerkje van Oostum ligt een vers graf onder bloemen op het modderige kerkhof op een wierde. Dan klinkt de tuba binnen op een wierde toch anders dan in het Bimhuis of een andere concertzaal.

Oren Marshall is een Britse virtuoos op dit instrument. Half verscholen

achter de koperen beker neemt hij een honderdtal luisteraars in de kerkbankjes mee in een zoektocht naar alle mogelijkheden van zijn instrument, van zijn stem, van zijn fantasie. Hij blaast prachtige zachte motieven, schreeuwt, praat, laat een eindeloze toon horen met een continu-blaas-techniek. Hij gaat op in het sobere, witgekalkte interieur, en eindigt een stuk met de beker van zijn tuba op de kerkvloer, als demper. Volkomen voorover gebogen, de vrije hand op de plavuizen.

Bij zo'n intiem, zeer persoonlijk soloconcert met vrije improvisatie komt de formule – al voor 24ste keer spelen jazzmusici in Groningse kerkjes en schuren – het best tot zijn recht. Waarom zou je als concertganger anders naar het noorden van Groningen reizen – fietsen is er fantastisch, maar

dat kan daar elke dag – dan voor onverwachte, door het land en het weer geïnspireerde improvisaties?

Plensbuien hielden bij Zomer Jazz Fietstour een paar uur pauze

Marshall vertelt zijn publiek wel titels van zijn stukken – toepasselijke als: *Downfall of man*; *Not for sale* – maar het gaat toch vooral om de improvisatie op deze bijzondere plek, zegt hij. Het moet wel anders voor hem zijn dan dollen met Bobby McFerrin of blazen bij de London Philharmonic. Hij is in de ban van deze ruimte, dit heuveltje met zerken en bomen.

De organisatie is bedreven in het plaatsen van musici op de juiste plaatsen. De fietstocht kan beginnen in het dorp Garnwerd, in de festival-tent, waar een echte feestband als eerste speelt. Furiopolis, een kwintet van de Duitse trompettist Markus Türk en pianist/accordeonist Manfred Heinen, mengt ongedwongen onvervals- te jazz met volksmuziek uit geeft niet waar. In *Die Getränke Sind Frei* roepen ze de sfeer van de dorpsfanfare op.

Uit de hoge, grote schuur van het gehucht Heksum waaien meditatieve klanken van de groep Arifa, dat Turkse en klassiek Arabische muziek mengt met jazz. Ud, kanun en percussie leggen de bodem over klarinet- solo's van Alex Simu. De schuur is vol; het lijkt wel een bedevaartsoord voor bezinning.

Tien minuten fietsen op slingeren-

de paden door de weilanden brengt een stoet festivalgangers naar een andere schuur, die van Dick in Feerwerd. Daar heerst een geheel andere sfeer, die van een jongerenfeest op het platteland, met een ensemble samengesteld door de Groningse basgitarist Electric Barbarian (Floris Vermeulen). Het Kaas Strijkkwartet botst lekker met de beats van dj Lamont en dj Kypsi als speciale gast achter de draaitafels. De rode draad zijn gesampelde regels van de Amerikaanse zwarte dichter Langston Hughes, een cultfiguur uit de jaren vijftig en zestig. De inventieve Belgische trompettist blaast er krachtige solo's overheen. Maar opvallend genoeg klinkt de muziek alleen mét de strijkers werkelijk hecht en vol. En met Vermeulens funky riffs. Dan wipt het publiek op de strobalen.